

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Šiuo metu galiojantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymas Nr. I-671 (toliau- Miškų įstatymas) nenumato galimybės miško žemėje formuoti negyvenamųjų objektų (pramonės, sandėliavimo, administracinės ir kt.) paskirties teritorijų. Šios teritorijos, tai ūkinei-komercinei ir finansinei veiklai skirtos teritorijos, kuriose įstatymu nustatomos ūkio subjektams specialios ekonominės ir teisinės funkcionavimo sąlygos. Šiose teritorijose neturi būti nuolatinių gyventojų. Dažnai pasitaiko atvejų, kai savivaldybėse bendraisiais planais suplanuotose ar rezervuotose tokiose teritorijose padrikai užauga menkaverčiai savaiminiai medžiai. Vadovaujantis Miškų įstatymo 13 straipsnio 2 punktu tokios zonos teritorijose apaugusiose savaiminiais medžiais ne miško žemės inventorizuotos ir į apskaitą įtrauktos kaip miškas. Tokiose teritorijose vystyti suplanuotos veiklos nebegalima, bet ir rekreacijos poreikiams jos nepatrauklios – per maži miškų plotai, išsidėstę gyventojams nepatogiose pramoninėse teritorijose, menkos rekreacinės vertės, neperspektyvios. Dažnai tokios teritorijos randasi prie išvystytos geležinkelio infrastruktūros.

Tokios miško teritorijos pavertimas kitos paskirties, šiuo atveju negyvenamųjų pastatų, teritorija labiau atitiktų viešąjį interesą, nei palikimas nevertingos miško žemės mieste, nes:

1. Pramonės teritorijos įrengimas arti geležinkelio infrastruktūros sumažina transportavimo kaštus tiek finansinę, tiek taršos prasme.

2. Pramonės teritorijos įrengimas miesto teritorijoje sutrumpina darbuotojų kelionę į darbo vietą ir atgal, taip pat ekologiniu požiūriu yra naudingiau, nei tokios teritorijos rengiamos ne miesto, o užmiesčio teritorijose.

Miestų ir miestelių plėtra tiesiogiai priklauso nuo to, ar jų teritorijose yra užtikrinamos darbo vietos. Savivaldybėse, kuriose miškingumas yra didesnis nei 50 procentų, kurti ar plėsti pramonės infrastruktūra yra labai sudėtinga, dažnu atveju net ir esama pramonė yra labai segmentuota, kas visiškai neužtikrina viešo intereso. Vadinasi, tokie miestai ar miesteliai neturėdami kurortinio statuso dažnai yra pasmerkti mažėti.

Pagal Konstituciją (2009 m. birželio 22 d. nutarimas) numatyta, kad įstatymų leidėjas gali nustatyti tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį žemės sklypų priskyrimas miškų ūkio paskirties žemei gali būti keičiamas, taip pat miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis (inter alia įvykus šios žemės išteklių kokybiniais pokyčiams). Įstatymų leidėjas pagal Konstituciją, inter alia jos 23, 54 straipsnius, reguliuodamas santykius, susijusius su žemės sklypų priskyrimo miškų ūkio paskirties žemei keitimu į kitos paskirties žemę, taip pat su miško žemės pavertimu kitomis naudmenomis, turi pareigą nustatyti aiškius žemės sklypų priskyrimo miškų ūkio paskirties žemei keitimo į kitos paskirties žemę, taip pat miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis kriterijus. Tai darant turi būti paisoma miško, kaip gamtinio objekto, ypatumų, bendrųjų aplinkos apsaugos principų (inter alia neigiamo poveikio aplinkai mažinimo, gamtos išteklių racionalaus ir kompleksiško naudojimo), taip pat viešojo intereso. Šiame kontekste pažymėtina, kad teisinis reguliavimas įstatymu nustatant žemės sklypų priskyrimo miškų ūkio paskirties žemei keitimą į kitos paskirties žemę, taip pat miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis gali būti diferencijuotas, inter alia atsižvelgiant į miško vertingumą, funkcinę paskirtį, poveikį ekosistemai.

Miestų teritorijų planavimo dokumentuose pramonės teritorijose buvo numatomos vidinės rezervinės teritorijos pramonės plėtrai, kuriose numatyti laikini želdynai, kol atsiras poreikis tolimesnei pramonės plėtrai. Atliekant valstybinių miškų inventorizaciją pramonės rezervinių teritorijų želdynai buvo įtraukti į valstybinių miškų schemas, todėl miestai nebegali užtikrinti

tvarios pramonės plėtos panaudojant miesto vidines teritorijas (pramonės rezervines teritorijas), jei miškų įstatymu nebus įtvirtinta galimybė miško žemę paversti kitomis naudmenomis, negyvenamųjų objektų paskirties teritorijoms formuoti.

Parengtu projektu siekiama pasiekti tokių tikslų:

Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies pakeitimu siūloma, siekiant užtikrinti tvarią miestų plėtrą, didinti darbo vietų skaičių, pajamas į biudžetus, kurti pridėtinę vertę, įtvirtinti galimybę miško žemę paversti kitomis naudmenomis pramonės ir sandėliavimo objektų paskirties teritorijoms formuoti, o siekiant įgyvendinti ekonominių zonų projektus ir stiprinti savivaldybių savarankiškąją funkciją – teritorijų planavimą ir jo įgyvendinimą, įtvirtinti galimybę miško žemę paversti kitomis naudmenomis negyvenamųjų pastatų, pramonės ir sandėliavimo objektų paskirties teritorijoms miestuose formuoti, išskyrus Neringos savivaldybę. Inicijuoti miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, minėtu atveju, galės tik savivaldybės taryba.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

LR Seimo narys Juozas Baublys

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Galiojančiame Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nenumatyta galimybė miško paskirties žemėje formuoti negyvenamųjų pastatų (pramonės, sandėliavimo, administracinių ir kt.) teritorijas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu siūloma savivaldybėse, kurios teritorijos miškingumas yra didesnis kaip 50 procentų, sudaryti galimybę miško žemę paversti kitomis naudmenomis negyvenamųjų pastatų (pramonės, sandėliavimo, administracinių ir kt.) paskirties teritorijoms formuoti. Tai savivaldybėse sudarytų galimybes steigti ir plėtoti ekonominius procesus, bei kurti geresnę socialinę aplinką savo savivaldybės gyventojams. Miško žemę tikslingai ir išimtiniais atvejais pavertus kitomis naudmenomis ne tik gyvenamosioms, bet ir pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoms miestuose formuoti, atsirastų galimybės pritraukti investicijas, bei sukurti naujų darbų vietų.

Taip pat, sudarytų prielaidas tvariai miestų plėtrai, kartu paliekant saugiklius vertingiausių miškų miestuose išsaugojimui ir sudarant galimybę miško žemę paversti kitomis naudmenomis tik griežtai apibrėžtais išimtiniais atvejais..

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Teisinio reguliavimo poveikio vertinimas nebuvo atliktas.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymai kriminogeninei situacijai, korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymų projektais siūlomas naujas reglamentavimas turės teigiamos įtakos verslo sąlygoms, savivaldybėms suformavus patogias teritorijas pramonės plėtrai, tikėtina, kad verslo sąlygos tokiose savivaldybėse ženkliai pagerės.

8. **Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:**
Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.
9. **Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:**
Priėmus teikiamą Įstatymo projektą, kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.
10. **Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:**
Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo reikalavimų, ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.
11. **Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:**
Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.
12. **Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:**
Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2024 m. gruodžio 31 d. turės priimti įgyvendinamuosius aktų.
13. **Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):**
Įstatymo projekto įgyvendinimui papildomų valstybės biudžeto ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.
14. **Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:**
Rengiant Įstatymo projektą negauta specialistų vertinimų.
15. **Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:**
„Miško žemė“, miško žemės pavertimas kitomis naudmenimis“
16. **Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:**
Nėra

Teikia:
Seimo narys Juozas Baublys